

นิยายแชต : สภาพและความสัมพันธ์กับบริบทสังคมปัจจุบัน Chat Fiction: Condition and Relationship with Current Social Context

วรโชติ ต๊ะนา^{*1} กীরติกานต์ ปรีหารัมย์² นิภา จุลลาตรี³ รัชฎาภรณ์ พุดพันธ์⁴
อุภาวัฒน์ นามหิรัญ⁵

Worachot Tana^{*1} Keeratikan Paritharam² Nipha Junlasi³
Ratchadaphorn Phutphan⁴ Uphawan Namhiran⁵

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งศึกษาสภาพของนิยายแชต และวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับบริบทสังคม โดยเลือกศึกษาจากแอปพลิเคชันรีดอะไรต์ (ReadAwrite) พิจารณาจากนิยายแชตที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 5 อันดับแรกของแต่ละเดือน ซึ่งมีขอบเขตระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2564 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 18 เรื่อง และใช้แนวคิดวัฒนธรรมศึกษาซึ่งสามารถใช้อธิบายถึงอุดมการณ์ในสังคมและ

* Corresponding author, e-mail: 610113115004@bru.ac.th

¹ นักศึกษาปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

¹ Undergraduate student, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

² นักศึกษาปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

² Undergraduate student, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

³ นักศึกษาปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³ Undergraduate student, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

⁴ นักศึกษาปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

⁴ Undergraduate student, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

⁵ อาจารย์ที่ปรึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

⁵ Advisor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University

ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม จากการศึกษาพบว่า นิยายแชตเป็นวรรณกรรมประชานิยมรูปแบบหนึ่งที่มีความรวดเร็วทั้งในแง่ของนักเขียน ผู้อุปถัมภ์ นักวิจารณ์วรรณกรรม สำนักพิมพ์ และผู้อ่าน วรรณกรรมประเภทนี้มีความหลากหลายในการสร้างสรรค์ ได้แก่ มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น และมีกลวิธีการแต่งเรื่องแบบ “เวิร์ส” ทั้งนี้ยังแฝงไปด้วยการผลิตซ้ำอุดมการณ์ของปิตาธิปไตย อุดมการณ์ของทุนนิยมซึ่งสัมพันธ์กับอำนาจนิยม รวมไปถึงอุดมการณ์ของเสรีนิยมใหม่

คำสำคัญ: นิยายแชต วรรณกรรมออนไลน์ วรรณกรรมกับสังคม วัฒนธรรมศึกษา

Abstract

This academic article aims to study the condition of chat fiction and analyze the relationship with the social context. By selecting to study from “ReadAWrite” application. Considering the most popular chat fiction, the top 5 of each month, which spans between November 2021 and February 2022, include 18 subjects. Using the concept of cultural studies which can be used to describe social ideologies and social phenomena related to literature. The study found that chat fiction was a fast-paced form of populist literature for writers, patrons, literary critics, publishers, and readers. Thai type of literature was variant in creation, including greater gender diversity, and “Verse” fictional tactics, which are also infused with the reproduction of the patriarchal ideology, ideology of capitalism in relation to authoritarianism including the neoliberal ideology.

Keywords: Chat fiction online literature literature and society cultural studies

บทนำ

เมื่อสังคมเข้าสู่ยุคออนไลน์เต็มตัว ผู้คนสามารถเข้าถึงและใช้งานอินเทอร์เน็ตได้อย่างง่ายดาย พื้นที่ของวรรณกรรมจึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในหน้าหนังสือเท่านั้น กล่าวคือ วรรณกรรมได้เกิดขึ้นบนหน้าเว็บไซต์ มักจะเป็นอิทธิพลจากวรรณกรรมแปลจากต่างประเทศ มีกระแสนิยมวรรณกรรมเกาหลี (K Book) และวรรณกรรมญี่ปุ่น (J Book) สิ่งที่มาคือวรรณกรรมเยาวชนจากอินเทอร์เน็ต โดยมีเรื่องเดอะไวท์ไรต์ของ ดร. ป็อบ (ฐาวรา สิริพิพัฒน์) เป็นเรื่องแรก que สร้างความตื่นเต้นในวงวรรณกรรม และเป็นเรื่องแนววิทยาศาสตร์แฟนตาซี เผยแพร่ในเว็บไซต์ Dek-D.com ในปี 2554 (รินทร์ทัย สัจจพันธุ์, 2560) หลังจากนั้นจึงเกิดวรรณกรรมออนไลน์เพิ่มขึ้นจำนวนมาก

ปัจจุบันจากหน้าเว็บไซต์แผ่ขยายไปสู่แอปพลิเคชัน ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้ตามความต้องการที่สามารถเข้าถึงง่ายและอ่านง่าย หนึ่งในความน่าสนใจคือรูปแบบการประพันธ์ มีโครงสร้างการเล่าเรื่องเลียนแบบลักษณะการส่งข้อความในห้องสนทนา (Chat) เป็นกลวิธีการเล่าได้รับอิทธิพลมาจากการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คนบนเครือข่ายสังคม (Social Network) วรรณกรรมลักษณะนี้เรียกว่านิยายแชต (Chat Fiction) โดยมีแอปพลิเคชันจอยลดา (Joylada) และรีดอะไรต์ (ReadAWrite) เป็นแหล่งนำเสนอวรรณกรรมประเภทนี้

กลุ่มผู้อ่านนิยายแชตส่วนใหญ่ คือ วัยรุ่นมีช่วงอายุระหว่าง 13-24 ปี นิยายแชตที่ได้รับความนิยมสูงสุดมากกว่าร้อยละ 80 มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับ ‘LGBTQ’ กลุ่มความหลากหลายทางเพศ (ไทยรัฐออนไลน์, 2563) ประกอบกับลักษณะที่เป็นข้อความสั้น ๆ ทำให้อ่านง่าย เข้าใจได้ง่าย ใช้เวลาน้อย และสามารถทำให้อ่านเกิดความเพลิดเพลินได้มาก จึงทำให้เป็นที่นิยมในหมู่ผู้อ่านมากขึ้น

ความนิยมของนิยายแชตเข้าข่ายลักษณะของวรรณกรรมประชานิยม หรือเป็นวรรณกรรมที่ผู้คนส่วนมากนิยมอ่านนั่นเอง วรรณกรรมประชานิยมนี้มักถูกดูถูกดูแคลนในวงวิชาการกระแสหลัก (สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2560) กล่าวคือ มักจะผลิต

ซ้ำโครงเรื่องแบบพ้อแง่มแงอน นำเสนอแก่นความคิดหลักเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ หรือแนวเรื่องแบบวรรณกรรมโรมานซ์ ซึ่งเน้นเพียงสนองอารมณ์ผู้อ่านเป็นหลัก ไม่ได้ทำให้วงการวรรณกรรมพัฒนาด้านแนวคิด ดังนั้นจึงเห็นวาทกรรม “วรรณกรรมน้ำเน่า” ที่ดูแคลนคุณค่าของวรรณกรรมประชานิยมนี้อยู่ และเมื่อเป็นนิยายแชตยิ่งถูกลดทอนคุณค่าในแง่วรรณศิลป์อีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามนิยายแชตยังถูกผลิตออกมาเรื่อย ๆ จึงน่าสนใจว่า วรรณกรรมประเภทนี้มีสภาพและมีความสัมพันธ์กับบริบทสังคมอย่างไรบ้าง ด้วยสาเหตุหนึ่งคือโลกออนไลน์ย่อมส่งผลต่อความคิดของคนในสังคม

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาวรรณกรรมออนไลน์ประเภทนิยายแชตเพื่อให้เข้าใจและรู้เท่าทัน สภาพของวรรณกรรม รวมไปถึงสามารถอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมซึ่งเชื่อมโยงกับบริบทสังคมไทยด้วย และเลือกศึกษาจากแอปพลิเคชันรีดอะไรต์ โดยใช้แนวคิดวัฒนธรรมศึกษากับวรรณกรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพของนิยายแชต และวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับบริบทสังคม

ระเบียบวิธีการศึกษา

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องวรรณกรรมกับวัฒนธรรมศึกษา
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากนิยายแชตในแอปพลิเคชันรีดอะไรต์ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากนิยายแชตที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 5 อันดับแรกของแต่ละเดือน ซึ่งมีขอบเขตระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2564 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 จำนวน 18 เรื่อง
3. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เพื่อหาลักษณะร่วมของนิยายแชตที่นำมาศึกษา และวิเคราะห์เนื้อหาของนิยายแชตตามกรอบแนวคิดวรรณกรรมกับวัฒนธรรม-ศึกษา

4. การนำเสนอข้อมูล ใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งจะเป็นการบรรยายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

1. วรรณกรรมกับวัฒนธรรมศึกษา

การศึกษาวรรณกรรมเพื่อหาความสัมพันธ์กับบริบทสังคมนี้ มองวรรณกรรมในฐานะวัฒนธรรมประเภทหนึ่งที่หมุนเวียนและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมอย่างไม่รู้จบ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าวัฒนธรรมสามารถบ่งบอกบริบททางสังคมได้อีกวิธีหนึ่ง ดังที่เซิร์กโก (Saukko, 2003 ; อ้างถึงใน สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2560) ได้เสนอแนวคิดทางวัฒนธรรมว่า

“วัฒนธรรมศึกษาเป็นการศึกษาชีวิตประจำวันของผู้คนที่เต็มไปด้วยศักยภาพในการสร้างสรรค์และการวิจารณ์ แต่ในขณะเดียวกันชีวิตประจำวันดังกล่าวก็ถูกหล่อหลอมหรือก่อตัวขึ้นด้วยอุดมการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาและโครงสร้างของสังคม วัฒนธรรมศึกษาทำให้เราเห็นว่าปัจเจกบุคคลเป็นได้ทั้งผู้สร้างสรรค์และร่างทรงของอุดมการณ์ในเวลาเดียวกัน เป็นภาวะที่ซับซ้อน เป็นปัญหาและบางครั้งก็เปรียบเทียบเสมือนด้านสองด้านบนเหรียญเดียว”

จะเห็นได้ว่าแนวคิดดังกล่าวนำเสนอการศึกษาวัฒนธรรมสามารถบ่งบอกบริบทสังคมได้ทั้งแง่ของอุดมการณ์ ซึ่งอาจจะประกอบไปด้วยวัฒนธรรมย่อยอื่น ๆ ได้แก่ ค่านิยม หรือความคิดบางประการ ที่ถูกหล่อหลอมและสื่อสารออกมา และในแง่ทางปัญหาของสังคมที่แฝงเร้นอยู่ภายใต้วัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ด้วย นำไปสู่การศึกษาวรรณกรรมซึ่งจะศึกษาแบบอุดมการณ์วิเคราะห์ (Ideological Analysis) ซึ่งเป็นการสำรวจวรรณกรรมว่าได้แฝงเร้น นำเสนออุดมการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในบริบทสังคม

อย่างไร ในการศึกษาวรรณกรรมนี้จึงเป็นการใช้ “เรื่องแต่ง” (Fiction) เพื่อเผยให้เห็น
อุดมการณ์ที่ไหลเวียนอยู่รอบตัวเรา

2. แนวคิดปิตาธิปไตย

แนวคิดปิตาธิปไตยเป็นหนึ่งในอุดมการณ์ที่ไหลเวียนอยู่ในสังคมปัจจุบัน โดยสังคมปิตาธิปไตย (Patriarchal Society) จะให้อำนาจกับเพศชาย ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าผู้ชายจะเป็นเพศที่มีเหตุผล แข็งแกร่ง มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่น และกล้าตัดสินใจ (อรรถัย เพี้ยยุระ, 2560) ในอุดมการณ์ของปิตาธิปไตย ตัวละครที่มีความเป็นชายจะมีอำนาจนำ (Hegemonic Masculinity) ซึ่งหยั่งลึกและแผ่ขยายไปทุกพื้นที่ของสังคม ดังที่ อันโตนิโอ กรัมสกี (Antonio Gramsci, ม.ป.ป.; อ้างถึงใน ศิวรัฐ หาญพานิช, 2559) ได้เสนอทฤษฎีที่ “อำนาจ” เข้าไปมีบทบาทในการจัดระเบียบชีวิตส่วนตัวและรูปแบบวัฒนธรรมได้ โดยที่ไม่ได้เป็นการข่มขู่คุกคาม แต่เป็นการสอดแทรกไปกับแนวคิดและวิธีปฏิบัติทางศาสนา สื่อมวลชน การวางโครงสร้างพื้นฐาน การเมือง เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความเป็นชายมีอำนาจนำในสังคม และเป็นเครื่องยืนยันความเป็นธรรมในระบอบปิตาธิปไตยซึ่งทำให้ผู้ชายมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง

3. แนวคิดการวิจารณ์แบบมาร์กซิสต์

การวิจารณ์แบบมาร์กซิสต์แสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์ของทุนนิยมที่ปรากฏอยู่ในสังคม การวิจารณ์แบบมาร์กซิสต์แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างทางสังคม (Social Structure) ออกเป็นสองส่วนคือ โครงสร้างส่วนล่าง และโครงสร้างส่วนบน โครงสร้างนี้ก่อให้เกิดการแบ่งแยกทางชนชั้นขึ้นมา กล่าวคือ ในสังคมจะมีชนชั้นสองชนชั้น คือชนชั้นปกครองที่สามารถเอารัดเอาเปรียบ กดขี่ข่มเหงได้ และชนชั้นผู้ซึ่งแรงงาน (อรรถัย เพี้ยยุระ, 2562)

4. แนวคิดเสรีนิยมใหม่

เสรีนิยมใหม่ (Neoliberalism) เข้ามามีบทบาทเมื่อสังคมเริ่มเข้าสู่ระบบทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบ เป็นแนวคิดนโยบายทางเศรษฐกิจที่สร้างมูลค่าทางการตลาดที่ไม่ใช่เพียงแต่ในพื้นที่เศรษฐกิจ แต่เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมครอบงำทางแนวคิดที่ทำให้ทุก ๆ พื้นที่กลายเป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตทำให้มนุษย์กลายเป็นสัตว์เศรษฐกิจ (ภูมิ รัตนิจดา, 2561)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาสภาพของนิยายแซต และวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับบริบทสังคม มีดังต่อไปนี้

1. สภาพของนิยายแซต : ยุคสมัยแห่งความรวดเร็วและยุคหิบบิยมการสร้างสรรค์

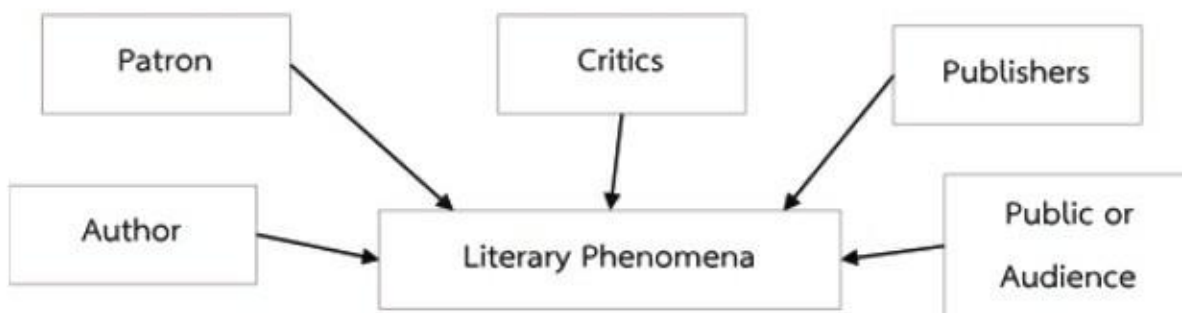
สภาพของนิยายแซตกล่าวได้ว่าอยู่ในยุคสมัยแห่งความรวดเร็วและหิบบิยมการสร้างสรรค์ ซึ่งคำว่า “สภาพ” ในที่นี้หมายถึงความเป็นจริงที่ปรากฏต่อสาธารณชนของนิยายแซต ซึ่งหากมองในแง่ของประเภทวรรณกรรม (Genre) วรรณกรรมแนวนี้ไม่ได้สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นวรรณกรรมวรรณศิลป์ (Fiction Literature) อย่างแน่นอน ทั้งแนวทางการแต่ง เนื้อเรื่องที่น่าเสนอ รวมไปถึงตัวผู้เขียนที่บางส่วนอาจมีประสบการณ์ไม่มากพอหรือแม้แต่ความต้องการของตลาด ความนิยมของผู้่านที่ไม่ได้มุ่งหวังถึงคุณค่าด้านความงามวรรณศิลป์ หรือยกระดับวงการวรรณกรรมไทยอย่างวรรณกรรมวรรณศิลป์

เนื้อเรื่องของนิยายแซตจะเน้นการประเทืองอารมณ์ของผู้่านมากกว่าประเทืองปัญญา แสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวละครเป็นส่วนใหญ่ และไม่ได้มุ่งเสียดสีหรือสะท้อนสังคมมากนัก โดยแก่นเรื่องหลักมักแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครรักต่างเพศ ตัวละครรักร่วมเพศ ตัวละครรักสองเพศ หรือตัวละครไร้เพศ ดังนั้น

จึงน่าสนใจในประเด็นที่ว่าวรรณกรรมได้ประกอบสร้างค่านิยม อุดมการณ์ใดบ้างให้แก่สังคม หรือเผยให้เห็นวัฒนธรรม อุดมการณ์สังคมใดบ้าง

1.1 ยุคสมัยแห่งความรวดเร็ว

วรรณกรรมประชานิยมในโลกออนไลน์มีความรวดเร็วต่อการส่งออกต่อสาธารณชนสูง และสิ่งที่สามารถนำมาอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมกับวรรณกรรมนี้ได้ คือแนวคิด “สังคมวิทยาแห่งวรรณกรรม” (Sociology of Literature) ดังที่ไพฑูรย์ ธีัญญา (2563) ได้เสนอไว้ว่า เป็นการมุ่งศึกษาที่ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับโครงสร้างสังคมที่วรรณกรรมนั้น ๆ ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นมา เพื่อให้เห็นว่าวรรณกรรมที่สร้างนั้นได้ถูกกำหนดโดยเงื่อนไขทางสังคมใดบ้าง ซึ่งโครงสร้างสังคมนี้เองที่จะนำมาอธิบายว่าวรรณกรรมประชานิยมประเภทนิยายแชนตีมีความรวดเร็วอย่างไร โดยใช้รูปแบบ Huaco’s The Sociological Model ดังนี้

ภาพที่ 1 Huaco’s The Sociological Model

ที่มา: ไพฑูรย์ ธีัญญา, 2563

จากภาพจะเห็นได้ว่าปรากฏการณ์ทางวรรณกรรมมีหลายองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับตัวบทวรรณกรรม ได้แก่ 1. ผู้แต่ง (Author) 2. ผู้อุปถัมภ์ (Patron) 3. นักวิจารณ์วรรณกรรม (Critics) 4. สำนักพิมพ์ (Publisher) และ 5. ผู้อ่าน (Public or Audience) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนดำรงและตั้งอยู่ภายใต้วัฒนธรรมหนึ่ง ๆ

ของสังคม ทว่ามองถึงนิยายแซต จะพบว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีส่วนช่วยให้นิยายแซต ขยายพื้นที่ในวงวรรณกรรมอีกด้วย สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1) **ผู้แต่งหรือนักเขียน** ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการผลิต ตัวบทวรรณกรรมออกมาสู่สาธารณชน และมีบทบาทสำคัญต่อการประกอบสร้างความ เป็นจริงทางสังคมที่มีส่วนหล่อหลอมให้เกิดชุดความคิด ค่านิยม หรืออุดมการณ์ หนึ่ง ๆ จากการศึกษาพบว่าสภาพของนักเขียนวรรณกรรมแนวนี้อยู่ภายใต้วาทกรรม “ใคร ๆ ก็เป็นนักเขียนได้” จึงทำให้มีนักเขียนทุกช่วงวัย รวมถึงความสามารถของ นักเขียนมีหลายระดับตั้งแต่ระดับนักเขียนฝึกหัดจนไปถึงระดับมืออาชีพ

หากจะยกตัวอย่างนักเขียนระดับมืออาชีพ เช่น ร เรือในมหาสมุทร นักเขียนนวนิยายแนววาย แนว Light Novel หรือที่รู้จักในวงการวรรณกรรมกระแสหลัก คือ จิดานันท์ เหลืองเพียรสมุท นักเขียนรางวัลซีไรต์จากรวมเรื่องสั้นสิงโตนอกคอก ได้ เขียนนิยายแซตไว้หลายเรื่อง เช่น ท่างกันสิบปีกำลังดีผมชอบ (ป้อจ้าน) โรงเรียน ประจำคูหุลานกับผู้บริหารที่จิบแก๊ง เป็นต้น

2) **ผู้อุปถัมภ์** มีบทบาทที่จะอุ้มชูเหล่านักเขียนให้มีกำลังแรงใจให้มี แรงสร้างสรรค์วรรณกรรมต่อไป จากการศึกษาพบว่า วรรณกรรมแนวนี้นั้นส่วนใหญ่ จะอยู่ในฐานะนักอ่านและจะมีการบริจาคสิ่งต่าง ๆ ให้กับตัวนักเขียน และสิ่งที่ผู้อุปถัมภ์ บริจาคนักเขียนสามารถนำไปแลกเปลี่ยนได้ตามอัตราแลกเปลี่ยนของแพลตฟอร์ม ที่วรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ เผยแพร่อยู่

3) **นักวิจารณ์วรรณกรรม** วรรณกรรมประเภทนี้ถือได้ว่านักวิจารณ์ มีความเชื่อใจลงไปมากหากเทียบกับวรรณกรรมกระแสหลัก กล่าวคือ จะให้ความเห็น หรือการรีวิว มากกว่าที่จะวิจารณ์วรรณกรรมอย่างจริงจังและเข้มข้น

4) **สำนักพิมพ์** เมื่อนิยายแซตปรากฏเพียงในรูปแบบออนไลน์ สำนักพิมพ์จึงไม่มีบทบาทต่อวรรณกรรมแนวนี้นักนัก แต่จะมีบริษัทที่พัฒนา แอปพลิเคชันมีบทบาทมากกว่า ซึ่งในปัจจุบันมีค่าย Ookbee บริษัท อุกปิยุ จำกัด

และค่าย Meb บริษัท เมพ คอร์ปอเรชั่น จำกัด เมื่อมีผู้ใช้งานไม่ว่าจะเป็นนักเขียนหรือนักอ่านใช้แอปพลิเคชันมากเท่าใด เหล่าบริษัทก็สามารถหารายได้มากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นนิยายแชตจึงเกิดวัฒนธรรมการเขียนการอ่านได้อย่างเสรี

5) **ผู้อ่าน** เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อวรรณกรรมอย่างมาก จากการศึกษาพบว่าการขยายตัวของแวดวงวรรณกรรมออนไลน์และอุตสาหกรรมวรรณกรรมเพิ่มขึ้นอย่างมาก ย่อมแสดงให้เห็นถึงปริมาณของผู้อ่านที่เพิ่มขึ้นได้อย่างแน่นอน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความสะดวก การเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วต่อการอ่านวรรณกรรม ทำให้เกิดลักษณะการอ่านหลายประเภท เช่น อ่านเพื่อประเทืองอารมณ์ อ่านเพื่อถกถางนักเขียนเพียงเพราะไม่ตรงกับความต้องการของตน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาทั้ง 5 องค์ประกอบแล้ว จึงอาจกล่าวได้ว่า ปรากฏการณ์ทางวรรณกรรมที่เกิดขึ้นเป็นยุคสมัยแห่งความรวดเร็ว สามารถทำให้เห็นได้ว่า ปรากฏการณ์ทางวรรณกรรมดังกล่าวกำลังไหลเวียนอยู่ในวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงรสนิยมหรือความนิยมของคนในสังคมได้

วัฒนธรรมดังกล่าวคือวัฒนธรรมประชานิยม (Popular Culture) ซึ่งพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552 (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัฒนธรรมประชานิยมมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความบันเทิง การกีฬา โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และเพลงสมัยใหม่ ซึ่งต่างกับวัฒนธรรมชั้นสูง (High Culture) ของคนที่มีการศึกษาสูง ในทัศนะของนักประเพณีนิยมเป็นวัฒนธรรมชั้นต่ำ แต่นักเสรีนิยมและกลุ่มหัวรุนแรงเห็นว่าเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นตัวตนของสังคมนั้น ๆ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่า ตัวตนของวรรณกรรมประชานิยมรูปแบบนิยายแชตเป็นสิ่งบันเทิงประเภทหนึ่งที่ตั้งอยู่ท่ามกลางระบอบทุนนิยม และมีบางส่วนได้กลายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมไปโดยปริยายซึ่งผลกำไรนั้นอยู่ที่นายทุนฝ่ายเดียว

1.2 ยุคหีบยืมการสร้างสรรค

อิทธิพลจากวรรณกรรมต่างประเทศมีผลอย่างมากต่อการสร้างสรรค์วรรณกรรม ทั้งแนวทางการแต่งเรื่อง วิธีการเล่าเรื่อง รวมไปถึงวัฒนธรรมจากต่างประเทศด้วย หากจะพิจารณาถึงสภาพของนิยายแซต จะพบว่าวัฒนธรรมจากประเทศญี่ปุ่นที่กำลังไหลเวียนอยู่ในกระแสวัฒนธรรมไทยและมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก นั่นคือ “วัฒนธรรมวาย” ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) วัฒนธรรมวายกับการขยายพื้นที่ของนิยายแซต

ลักษณะการแต่งของนิยายแซต มีลักษณะเฉพาะนิยายอย่างเช่นนิยายแฟนฟิก มีการขยายพื้นที่ในสื่อออนไลน์ไปพร้อม ๆ กับวัฒนธรรมวาย โดยวัฒนธรรมวายมีจุดเริ่มต้นมาจากคำว่า Yaoi (ยาโออิ แปลว่า เกย์ หมายถึง นิยายชายรักชาย) และ Yuri (ยูริ แปลว่า เลสเบียน หมายถึง นิยายหญิงรักหญิง) เป็นคำศัพท์ที่มีต้นกำเนิดมาจากญี่ปุ่น ใช้ในวงการนิยายและการ์ตูน (ธเนศ เวศร์ภาดา, 2560) มักจะมีการ “จิ้น” ซึ่งเกิดจากการเสพความสัมพันธ์ (Intimacy) จากคู่วาย ซึ่งเกิดขึ้นในจินตนาการ ในทำนองเดียวกันก็มี “คู่ชิป” ชิปร่อนมาจาก คำว่า relationship ที่แปลว่าความสัมพันธ์ แล้วคำว่าชิปสาววายยังไปโยงกับ “เรือ” เพราะฉะนั้นเวลาที่เขาเจอคู่ชิปเขาจะเรียกว่า 2 คนนี้ลงเรือไปด้วยกันแล้ว เรียกคนที่เป็นฝ่ายนำในความสัมพันธ์ว่า “กัปตันเรือ” เป็นต้น (นัทธนัย ประสานนาม, 2562)

แฟนฟิกดารานักร้องที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ซึ่งมีที่มาจากบุคคลที่มีชีวิตอยู่จริง ผู้เขียนจะนำดาราที่ตนชื่นชอบมาผูกสร้างเรื่องขึ้นตามจินตนาการของตน (เรีนฤทัย สัจจพันธุ์, 2560) ซึ่งชื่อเรื่องของนิยายแซตส่วนใหญ่ จะระบุชื่อ “คู่ชิป” ไว้อย่างชัดเจน เช่น พ่อหนูเป็นแรปเปอร์ | markmin ของยุคตี๋, ไร่ปูนหมูปลอม | #ป้อจ้าน ของ jade, วินัส - jaeyong ของ capuchi เป็นต้น จะเห็นคู่ชิปได้คือ 1. MarkMin (Mark Lee - Na Jaemin สมาชิกวง NCT) 2. ป้อจ้าน (Wang Yibo - Xiao Zhan นักแสดงละครชุดปรมาจารย์ลัทธิมาร) และ 3. JaeYong (Jung Jaehyun -

Lee Taeyong สมาชิกวง NCT) ซึ่งส่วนมากจะเป็นศิลปินชาวเกาหลีและชาวจีนที่กำลังนิยมอยู่ในขณะนั้น

2) กลวิธีการเล่าเรื่องของนิยายแซตที่กำลังนิยม

การเล่าเรื่องของนิยายแซต พบว่าผู้แต่งนิยายแซตได้สร้าง วัฒนธรรมของการรักขอบเพศเดียวกันซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศวิถี หรือรสนิยมทางเพศ รวมถึงความพึงพอใจทางเพศที่มีต่อบุคคลอื่น ซึ่งมีอยู่หลายลักษณะ อาทิ รักต่างเพศ รักเพศเดียวกัน ไบเซ็กชวล (Bisexual) กลวิธีการแต่งนิยายที่มีความหลากหลายทางเพศมีที่มาจากข้อเท็จจริงและมาจากจินตนาการของผู้แต่ง นิยมสร้างตัวละครให้มีเพศสภาพที่หลากหลาย เช่น ผู้ชายสามารถตั้งครรรภ์ได้ กลวิธีการแต่งนิยายลักษณะที่วุ้นนี้โดยรวมว่า “เวิร์ส” (Verse)

เวิร์ส เป็นศัพท์ทางนิยายแนวเพศวิถี มาจากคำว่า “Universe” มีความหมายว่า จักรวาล, เอกภพ ในทางนิยายออนไลน์หมายความว่า โลกสมมติแบบหนึ่ง เป็นหมวดหมู่ย่อยของนิยายประเภทโรมานซ์ รักหวานแหวว วาย แฟนตาซี ฯลฯ ส่วนมากจะพบเห็นคำศัพท์นี้ในนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับรักร่วมเพศ ซึ่งตระกูลเวิร์สมีหมวดย่อยจำนวนมาก ดังนั้นนักเขียนจึงมักระบุหมวดย่อยไว้ที่ชื่อเรื่อง เช่น แล้วป้าละม้าย – Jaedo [Omegaverse] ของ Peter.J, Caketini | cakeverse ของ เจ้าอองตอง, มาโชค | nomin (rainverse) ของ miejung, #พีเอกซ์ (kookmin) – nameverse ของ .Pisces. ภรรยาจำเป็น | kookv | Mpreg ของ malii.19 เป็นต้น จะเห็นได้ว่าชื่อเรื่องดังกล่าวปรากฏ โอเมก้าเวิร์ส (Omegaverse) เค้กเวิร์ส (Cakeverse) เรนเวิร์ส (Rainverse) เนมเวิร์ส (Nameverse) และ Mpreg

ยุคหิบบิมีการสร้างสรรค์ดังกล่าว เป็นผลมาจากการสื่อสารโลกออนไลน์ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกันอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการหิบบิ กลวิธีการสร้างสรรค์จากต่างประเทศทั้งตะวันออกและตะวันตกเข้ามาผสมผสานให้เข้ากับบริบทของสังคมไทย ซึ่งจากความนิยมแนวเรื่องแบบ Boy Love หรือ

ชายรักชาย เป็นผลมาจากการรับเอาวัฒนธรรมวายจากประเทศญี่ปุ่นเข้ามา และ จะเห็นได้อีกว่ากระแสความนิยมดังกล่าวยังเพิ่มความน่าสนใจให้กับเนื้อเรื่อง โดยอาศัยกลวิธีการเล่าเรื่องประเภท Verse ที่มีความเฉพาะแตกต่างกันไปตามกลุ่ม ที่ได้จัดแบ่งไว้ ลักษณะที่กล่าวมาจึงถือได้ว่าวรรณกรรมประชานิยมรูปแบบออนไลน์นี้ อยู่ในยุคของการหิบบัณฑิตสร้างสรรค์มาสร้างสรรค์วรรณกรรมตามแบบฉบับ ของนักเขียนคนหนึ่ง ๆ นั่นเอง

2. ความสัมพันธ์ของนิยายแซตกับบริบทสังคม

การศึกษาวรรณกรรมตามแนวทางของวัฒนธรรมศึกษา เป็นการเปิด ประเด็นในการอ่านเพื่อหาคุณค่าโดยเชื่อมโยงการวิจารณ์วรรณกรรมกับภูมิหลังหรือ บริบทสังคมในหลาย ๆ แง่มุม ซึ่งจะพินิจว่าวรรณกรรมถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาใน โครงข่ายของอำนาจอย่างไร นำเสนอภาพแทนในมิติต่าง ๆ อย่างไร และ มีความสัมพันธ์กับอุดมการณ์ใดที่ไหลเวียนอยู่ในสังคมบ้าง (สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2560) จะเห็นได้ว่า การศึกษาตัวบทวรรณกรรมแนวนี้ไม่ได้ศึกษาเพียงระดับพื้นผิว แต่หาก จะศึกษาไปยังระดับอุดมการณ์ของสังคมที่ถูกถ่ายทอดออกมาผ่านวรรณกรรม ดังนั้น ในวรรณกรรมเรื่องหนึ่ง ๆ จึงอาจพบการผลิตซ้ำ การต่อต้าน หรือต่อรองรวมไปถึง รื้อสร้างชุดความคิด ค่านิยม หรืออุดมการณ์หนึ่ง ๆ ของสังคมอยู่

จากการศึกษาพบว่า มีการผลิตซ้ำอุดมการณ์ปิตาธิปไตย อุดมการณ์ของ ทุนนิยม อุดมการณ์อำนาจนิยม และอุดมการณ์เสรีนิยมใหม่ สามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 นิยายโรมานซ์กับอุดมการณ์ปิตาธิปไตย

นิยายโรมานซ์ คือ นิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรักเป็นสำคัญ เนื้อเรื่องเป็นการประโลมโลก มักเป็นเรื่องของกลุ่มคนหนึ่ง ๆ เป็นส่วนใหญ่ หรืออาจ เรียกว่า “นิยายแนวพาฝัน” ก็ได้ อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมประเภทนี้กลับเป็นแหล่งศึกษา วัฒนธรรมอุดมการณ์ที่ไหลเวียนอยู่ในสังคมได้อย่างดี

จากการศึกษาพบอุดมการณ์ของปิตาธิปไตยที่ไหลเวียนอยู่ในบริบทของสังคมผ่านการประกอบสร้างตัวละครให้มีลักษณะจำเพาะของ “ความเป็นชาย” และ “ความเป็นหญิง” ทั้งนิยายที่มีความสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิง ชายกับชาย และหญิงกับหญิง โดยกลุ่มรักเพศเดียวกันจะมีฝ่ายหนึ่งที่มีความเป็นชายและมีสถานภาพความมีอำนาจนำ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1) รูปพรรณสัณฐาน พบว่า มักจะประกอบสร้างให้ตัวละครมีความแข็งแรง และมีรูปร่างสูงใหญ่ ส่วนมากจะพบการใช้คำว่า “ร่างสูง” “ตัวหนา” มาสื่อถึงความเป็นชายที่มีอำนาจนำ ขณะที่ตัวละครที่มีความเป็นรองต้องพบเจอกับอุปสรรครวมไปถึงบริบทของกิจกรรมการร่วมเพศด้วย

2) การแสดงออก พบว่า มีการประกอบสร้างให้ตัวละครหลักที่มีความเป็นชาย มีจริยธรรมในการทำงานสามารถรับผิดชอบภาระงานของตนได้อย่างเต็มความสามารถ และมีคุณธรรมในการใช้ชีวิต เมื่อมีปัญหาอุปสรรคก็จะมีทักษะทางอารมณ์สูงหรือมีความเข้มแข็งทางอารมณ์

3) พฤติกรรม พบว่า ตัวละครหลักที่มีความเป็นชายจะมีพฤติกรรมที่สื่อถึงความรุนแรง เช่น ชอบแข่งรถ ชอบการปะทะต่อยุติ เป็นต้น และมีความเด็ดเดี่ยว โดยเฉพาะปัจจุบันเป็นเรื่องของความรัก กล่าวคือ ตัวละครหลักที่มีความเป็นชายสูงจะแสดงพฤติกรรม “คลั่งรัก” ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้เกิดวาทกรรมใหม่ในอุดมการณ์ของปิตาธิปไตยเพื่อให้สังคมยอมรับอย่างเป็นธรรม สอดคล้องกับ นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ (2560) ที่เสนอไว้ว่า สังคมกำลังสร้างวาทกรรม “ความเป็นชายที่น่ารัก” หรืออาจกล่าวได้ว่าเกิดจากการรวมกันของ “ความเป็นชาย” และ “ความน่ารัก” มาผนวกกันจนทำให้ “ชายหนุ่ม” เป็นสิ่งที่น่าปรารถนาและกลายเป็นบรรทัดฐานของเพศสภาวะ (Normative Gender) จึงเป็นการตอกย้ำคุณค่าของอุดมการณ์นี้

4) การงาน พบว่า ตัวละครที่มีความเป็นชายสูงจะมีสถานภาพทางสังคมสูงด้วย กล่าวคือมักจะประกอบอาชีพเป็นประธานบริษัท เจ้าของกิจการ และมีภูมิหลังทางเศรษฐกิจที่ดีอยู่แล้ว

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าวรรณกรรมประชานิยมประเภทนิยายแซตมีการเล่าเรื่องและการประกอบสร้างที่อยู่ภายใต้อุดมการณ์ของชายเป็นใหญ่หรือปิตาธิปไตยอย่างแนบเนียนเป็นปรกติของสังคม หากพิจารณาอย่างละเอียดก็จะเห็นถึงกลไกการทำงานของอุดมการณ์นี้ที่ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย โดยที่ผู้สร้างความหมายของวาทกรรมความเป็นชายไม่ได้เกิดจากผู้ชายเพียงอย่างเดียว ยังเกิดจากผู้หญิงเองที่ทำให้การทำงานของอุดมการณ์ปิตาธิปไตยมีความเป็นธรรมมากขึ้น

2.2 การผลิตซ้ำอุดมการณ์ของทุนนิยมและอำนาจนิยม

การผลิตซ้ำอุดมการณ์ของทุนนิยมและอำนาจนิยมที่ปรากฏในนิยายแซตพบว่า ประกอบสร้างผ่านโครงสร้างการเล่าเรื่องและกลวิธีการเล่าเรื่อง กล่าวคือ กลวิธีการสร้างสรรค์แบบเวิร์ส ที่มีเรื่องของชนชั้นเข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ โอมะก้าเวิร์ส เค้กเวิร์ส ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 ชนชั้นใหญ่ ๆ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ชั้นสูง ได้แก่ “อัลฟ่า” ในโอมะก้าเวิร์ส จะมีความจำเพาะคือมีความสามารถรอบด้าน ไม่มีข้อตำหนิในการใช้ชีวิต “ฟอค์” (ส้อม) ในเค้กเวิร์ส มีความจำเพาะคือมีความแข็งแกร่ง

ชนชั้นกลาง ได้แก่ “เบต้า” ในโอมะก้าเวิร์ส “คนธรรมดา” ในเค้กเวิร์ส

ชนชั้นล่าง ได้แก่ “โอมะก้า” ในโอมะก้าเวิร์ส มีความจำเพาะคือไม่ต้องการให้อัลฟ่าได้กลืน ไม่เช่นนั้นจะถูกคุกคาม “เค้ก” ในเค้กเวิร์ส มีความจำเพาะคือถ้าชนชั้นฟอค์ได้กลืนจะถูกกิน

จากการจำแนกข้างต้น คงเห็นภาพของระบบชนชั้นอยู่บ้าง เมื่อนำแนวคิดทางทุนนิยม ทำให้เห็นได้ว่า นิยายแซตเป็นวรรณกรรมที่สะท้อนภาพทาง

ชนชั้นอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะงานเขียนเหล่านั้นจะเขียนขึ้นโดยเจตนาหรือไม่เจตนาต่อการปฏิวัติอุดมการณ์หรือไม่ก็ตาม

2.3 แพนฟิวกับอุดมการณ์เสรีนิยมใหม่

อุดมการณ์แบบเสรีนิยมใหม่เป็นการกำหนดนิยามให้ชีวิตทางสังคมทุกมิติดำเนินไปภายใต้ตรรกะแบบเดียวกับกิจกรรมในทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ การเมือง วัฒนธรรม ความรัก โรงเรียน สื่อ ตัวตนของมนุษย์ทุกคนได้ถูกทำให้มีภาพลักษณ์แบบเดียวกับระบบเศรษฐกิจเสรี ดังนั้นตัวตนของมนุษย์ถูกลดทอนความหลากหลายและความซับซ้อนลงให้กลายเป็นเพียงตัวแสดงของระบบตลาด นั่นคือ การทำให้มนุษย์กลายเป็น “ทุนมนุษย์” (Human Capital) โดยใช้วิธีคิดคำนวณอย่างเป็นเหตุเป็นผลตามการแข่งขันในตลาดเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับมนุษย์นั่นเอง

ในการแต่งแพนฟิวก่อเกิดจากภาพจินตนาการจากศิลปินที่ชื่นชอบทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กัน แล้วจึงนำมาแต่งเป็นเรื่องราว เมื่อตลาดของแวดวงวรรณกรรมแพนฟิวกว้างขึ้น ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่าการเขียนวรรณกรรมแพนฟิวก็คือการแสวงหารายได้ช่องทางหนึ่ง ดังนั้นอาจมีผู้เขียนบางกลุ่มที่นำตัวตนของศิลปินนั้นมาแปรค่าเป็นวัตถุและกลายเป็นสินค้าในที่สุด

ทั้งนี้สามารถพบได้ว่า “คู่ชิป” ใดที่ได้รับความนิยมมากก็จะมีแนวโน้มที่จะพบคู่ชิปนั้นมากเช่นกัน กระบวนการทำงานของอุดมการณ์นี้จึงเกิดจากการที่นักเขียนเปลี่ยนจากเรื่องในจินตนาการให้เป็นเรื่องธุรกิจ เพราะแต่ละครั้งที่วรรณกรรมส่งสารสู่สังคมยังมี “บทบาทของผู้อุปถัมภ์” ที่พร้อมจะบริจาคให้กับตัวนักเขียน ซึ่งอาจเป็นเพียงเพราะเป็นคู่ชิปที่ตนเองชิปอยู่หรืออาจจะประกอบกับนักเขียนเขียนถูกจริตตามจินตนาการก็ได้ ผลที่ตามมาคือศิลปินกลายเป็นสินค้าทั้งในแง่ของตัวตนและความสัมพันธ์ระหว่างศิลปินทั้งสองคน ดังนั้นจึงเป็นการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์อย่างหนึ่งนั่นเอง

จากที่กล่าวมาในเรื่องของความสัมพันธ์กับบริบทสังคมทำให้เห็นถึงมิติที่ซับซ้อนของวรรณกรรม ทำให้เข้าใจถึงสภาพสังคมและวัฒนธรรมในยุคหนึ่งโดยไม่ต้องผูกติดอยู่กับวรรณกรรมกระแสหลัก (สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2560) อาจกล่าวได้ว่าวรรณกรรมประชานิยมรูปแบบนิยายแชตนี้สะท้อนให้เห็นถึงอุดมการณ์ที่ไหลเวียนอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นอุดมการณ์ของปิตาธิปไตย ระบอบทุนนิยม อำนาจนิยม รวมไปถึงอุดมการณ์ของเสรีนิยมใหม่ ซึ่งบางครั้งอาจเกิดผลเสียมากกว่าผลดี หากผู้รับสารตกอยู่ในหลุมพรางของอุดมการณ์เหล่านี้ อีกทั้งยังเพิ่มความชอบธรรมให้แก่อุดมการณ์เหล่านี้โดยไม่รู้ตัว และอาจส่งผลกระทบต่อระบบคิดของคนในสังคมในระยะยาว ถือเป็นการผลิตซ้ำและตอกย้ำให้อุดมการณ์เหล่านี้เป็นเรื่องปรกติที่เกิดขึ้นในสังคม

สรุปผลและอภิปรายผล

1. สรุปผล

การศึกษาสภาพของนิยายแชตและความสัมพันธ์ของนิยายแชตกับบริบทสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของนิยายแชต และวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับบริบทสังคม โดยใช้แนวคิดวัฒนธรรมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพของนิยายแชตมีลักษณะดังนี้ 1) ยุคสมัยแห่งความรวดเร็วทุกด้าน ได้แก่ ผู้แต่ง ผู้อุปถัมภ์ นักวิจารณ์วรรณกรรม สำนักพิมพ์ และผู้อ่าน 2) ยุคหิบบัณฑิตการสร้างสรรค์ มีการนำวัฒนธรรม เช่น วัฒนธรรมวาย และกลวิธีการเล่าเรื่องแบบเว็รส์ ที่มาจากต่างประเทศมาใช้ในการสร้างนิยายแชตในปัจจุบัน และ 2. ความสัมพันธ์ของนิยายแชตกับบริบทสังคม พบความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมที่ปรากฏในนิยายแชต ดังนี้ 1) การผลิตซ้ำอุดมการณ์ปิตาธิปไตย 2) การผลิตซ้ำอุดมการณ์ของทุนนิยมและอำนาจนิยม และ 3) การผลิตซ้ำของอุดมการณ์เสรีนิยมใหม่

2. อภิปรายผล

ในสังคมไทยปัจจุบันจะเห็นได้ว่า มีความรวดเร็วต่อการส่งสารวรรณกรรมและดำรงอยู่ท่ามกลางวัฒนธรรมประชานิยม กล่าวคือ ความนิยมของนิยายแชตสามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วทั้งในแง่ของนักเขียน ผู้อุปถัมภ์ นักวิจารณ์ สำนักพิมพ์ และผู้อ่านเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุชาติ ทองสีมา อรพินท์ คำสอน และจักรนาท นาคทอง (2552) เรื่อง การสร้างและการวิจารณ์วรรณกรรมบนพื้นที่อินเทอร์เน็ต ซึ่งพบว่า วรรณกรรมอินเทอร์เน็ตมักไม่มีการกลั่นกรองเนื้อหา มีการสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างฉาบฉวย และนักเขียนค่อนข้างขาดจิตสำนึกต่อสังคม แต่ก็ได้รับความนิยมมากจากการจัดอันดับของเว็บไซต์ จากการศึกษาครั้งนี้ยังแสดงให้เห็นว่านิยายแชตปัจจุบันยังสร้างสรรค์ให้มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงชายต้องคู่กับหญิงเท่านั้น พบได้จากตัวบทวรรณกรรมที่มีการทดลองเกี่ยวกับเพศมากขึ้น เช่น ผู้ชายท้องได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี อีกด้านหนึ่งของโลกเสรีทางเพศ ก็เป็นการตอกย้ำอุดมการณ์ของปิตาธิปไตยที่ฝังแน่นมาจนถึงปัจจุบันและมีกลไกเพิ่มความเป็นธรรมที่จะทำให้ผู้คนในสังคมยอมรับอุดมการณ์ของชายเป็นใหญ่มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒนา จันทรวิวัฒนกุล (2562) เรื่อง นิยายออนไลน์จอยลดา พื้นที่ของการจินตนาการความเป็นเพศของศิลปิน K-pop กรณีศึกษา : แทยง วง NCT ที่พบว่าโลกทัศน์ของผู้เขียนมักแสดงให้เห็นถึงแนวคิดแบบสังคมชายเป็นใหญ่ โดยให้คนที่มีความเป็นชาย ทั้งในรักต่างเพศและรักเพศเดียวกันเล่นบทบาทเป็นฝ่ายรุกนั่นเอง รวมไปถึงการตอกย้ำอุดมการณ์ทุนนิยมและอำนาจที่มีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออกเมื่อทุนนิยมแฝงลึกเข้าไปถึงระดับความคิดของคนในสังคม ส่งผลให้ทุกอย่างถูกแปรค่าไปเป็นวัตถุทางเศรษฐกิจตามอุดมการณ์เสรีนิยมใหม่ สอดคล้องกับการศึกษาของนฤพนธ์ ด้วงวิเศษ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “ชายหนุ่มเป็นวัตถุทางเพศ และการปรับขบวนเพศวิถีในละครชายรักชาย” ได้เสนอแนวคิดอันสอดคล้องกับวัฒนธรรมดังกล่าว

ไว้ว่า คนไทยรุ่นใหม่กำลังอยากแสดง “อารมณ์ปรารถนาทางเพศ” ของตนเอง และอยาก رؤ้อยากเห็นความปรารถนาทางเพศของคนอื่น ซึ่งเป็น “การเพิ่มการมีตัวตน” (Self-Enhancement) ให้แจ่มชัดและจับต้องได้มากขึ้น สิ่งเหล่านี้คือ “เทคนิคของการมีตัวตน” (Techniques of The Self) ในระบอบเสรีนิยมใหม่ซึ่งกระตุ้น เร่งเร้า ชักจูงให้คนแต่ละคนได้สัมผัสและรู้สึกถึงความอิสระในการแสดงออกทางเพศ

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงทำให้เห็นถึง สภาพของนิยายแซตที่มีความหลากหลายต่อการสร้างสรรค์ แต่กลับเป็นการผลิตซ้ำเพื่อตอกย้ำอุดมการณ์เดิม ๆ เป็นส่วนมาก ทำให้ผู้ศึกษาได้รู้เท่าทันปรากฏการณ์ทางวรรณกรรมและวัฒนธรรมที่ส่องแสงถึงกันนั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

- ไทยรัฐออนไลน์. (2563, 10 กุมภาพันธ์). บุคลิก "นิยายแซต" เปิดเคล็ดลับ บั่นรายได้สูงสุด
เทียบแสน. ไทยรัฐออนไลน์. <https://www.thairath.co.th/scoop/1766936>
- ธเนศ เวศร์ภาดา. (2560). จวบ, เปลือย, ความรักในละครแนวหนุ่มน้อยรักกัน. ใน
นัทธนี ประสานนาม (บ.ก.), เล่าเรื่องเรื่องเล่า. (น. 269-279). คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2560). เมื่อร่างกลายเป็นเพศ อำนาจเสรีนิยมใหม่ของเพศวิถี.
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- นัทธนี ประสานนาม. (2562, 23 เมษายน). WHY “Y” ทำความเข้าใจวัฒนธรรม
วายกับ รศ.ดร.นัทธนี ประสานนาม. <https://thepeople.co/why-y-natthanaiprasannam-yaoui/>

- พัฒนิตา จันทน์วัฒนกุล. (2562). **นิยายออนไลน์จอยลดา (Joylada) พื้นที่ของการสร้างจินตนาการความเป็นเพศของศิลปิน K-pop กรณีศึกษา : แทยง วง NCT.** [สารนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. ISAS ARTS SU ACTH. <http://isas.arts.su.ac.th/wpcontent/uploads/2562/social/05590758.pdf>
- ไพฑูรย์ ธีัญญา. (2563, 19 พฤศจิกายน). **สังคมวิทยาแห่งวรรณกรรม.** <https://chartchoolee.wordpress.com/2020/05/21/โพสต์นี้มีสาระ-1/>
- ภูมิ รัตจินดา. (2561). **แนวคิดเสรีนิยมใหม่กับการสร้างค่านิยมในอาชีพและสาขาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา** [ภาคนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. Academia Edu. https://www.academia.edu/38283370/แนวคิดเสรีนิยมใหม่กับการสร้างค่านิยมในอาชีพ- Social Values_in_Neoliberalism_Jobs_and_Higher_Education_InThailand
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2560). **อ่านวรรณกรรม GenZ.** สำนักพิมพ์แสงดาว.
- ศิวรัฐ หาญพานิช. (2559). **ความเป็นชายที่มีอำนาจนำและความสัมพันธ์ทางเพศสถานะในโฆษณาารถที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ พ.ศ. 2558-2559** [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. College of Interdisciplinary Studies. https://ci.tu.ac.th/uploads/ci/academic-work/master-thesis/59ma_sivarat.pdf
- สุชาติ ทองสิมา, อรพินท์ คำสอน และ จักรนาท นาคทอง. (2552). **การสร้างและการวิจารณ์วรรณกรรมบนพื้นที่อินเทอร์เน็ต.** ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2560). **จากวัฒนธรรมศึกษาสู่วรรณกรรมวิจารณ์.** ใน รินฤทัย สัจจพันธุ์ (บ.ก.), **ทฤษฎีกับการวิจารณ์ศิลปะทัศนะของนักวิชาการไทย.** (น.552-593). สำนักพิมพ์นาคร.
- อรทัย เพ็ญยุระ. (2560). **วรรณกรรมกับเพศภาวะ.** มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรทัย เพ็ญยุระ. (2562). **ทฤษฎีตะวันตกกับการวิจารณ์วรรณกรรม.** มหาวิทยาลัยขอนแก่น.